

ŠMIDINGEROVA KNIHOVNA STRAKONICE, ODDĚLENÍ PRO DĚTI
ČASOPIS PRO DĚTI I JEJICH RODIČE

Z OBSAHU ČÍSLA:

- Anketa
- Vybráno z knihovního fondu
- Kuchařské okénko
- Malý vynálezce
- Z činnosti knihovny
- Zábavné a literární okénko
- Test, angličtina, tip na výlet
- Trocha poezie

Kamarád vás vítá

První a druhé já

V noci se mi občas stane,
že dostanu strašný hlad.
Druhé „já“ z postele vstane,
první „já“ zůstane spát.

Rozdvojením osobnosti
trpím snad už od malička.
Druhé „já“ jí do sytosti,
to první je jako tyčka.

Nechci skončit jako bečka,
tohle už mě nebaví!
Dvě „já“ ve mně – to je léčka
na rozum i na zdraví!

Obě „já“ už nechci žít,
jedno pošlu do háje!
To se bude někdo divit,
až se na něj přísaje!

Jenže, které „já“ je pravé?
Snad ho v noci doženu.
Z domu musí pryč to žravé,
koštětem ho poženu!

*Boris Pralovszký: Nic pro slabochy a jiné
říkanky pro malé, větší i velké*

Anketa

1) Každý z nás už někdy stonal. Nebo měl větší či menší úraz. Vzpomeň si na nějaký příběh s tím spojený (při pobytu v nemocnici, na pohotovosti, při jízdě sanitkou ...)?

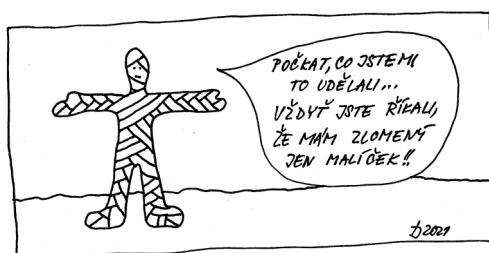
Sestra mi rozbila hlavu plastovým dinosaurem. Měla jsem rozseknuté čelo, museli jsme jet na pohotovost.

Veronika, 9 let

Jednou jsme ve škole hráli vybíjenou a mě trefil míč do malíčku. Poslali mě domů, abych jela na pohotovost. Na pohotovosti zjistili, že mám zlomený malíček a kvůli tomu mi zasádrovali skoro celou ruku. Druhý den jsme měli jet na školu v přírodě. Já nejela.

Eliška, 11 let

Když jsem byl menší, přibouchl jsem si prst do dveří velkého traktoru. Museli jsme na pohotovost, kde mě poslali na rentgen, ale naštěstí jsem nic zlomeného neměl a za pár dní bolest přešla.

Vojta, 8 let

Nikdy jsem zatím neměla větší úraz. Mým menším úrazem bylo mnoho věcí, ale nejhorší z toho bylo do krve odřené koleno po pádu v plavkách na beton po cestě k řece. Koleno mám zahojené, zůstala jen jizva.

Když jsem byla menší, tak jsem si doma hrála na dvoupatrové posteli. A táta jel do práce a já se s ním chtěla rozloučit, jenže jsem zapomněla, že jsem nahoře, a šlápla jsem do prázdna. Když jsem spadla, tak jsem spustila tyátr a mamka mě odvezla na pohotovost, kde zjistili, že jsem si prokousla spodní ret. Na památku mi zůstala jizva po třech zubech.

Gabča, 11 let

Jednou jsem měla zlomený malíček a žádné jiné větší zranění jsem neměla.

Soňa, 12 let

Hrála jsem fotbal a byla jsem v bráně a míč mi to střelil do ruky a měla jsem ji zlomenou. Sestra si narazila ruku na trampolíně. Mamka si přetrhala vazy v chodidle. Bratr strčil ruku do řetězu u kola a usekl si břicho u prostředníčku.

Kateřina, 9

let

Občas, když jsem byla menší, jsem měla nějaké nemoci (chřipka, angína ...) a i nějaké úrazy, ale nějaké zajímavé příběhy s tím spojené nemám...

Monika, 14 let

Když jsem byla v první třídě, začalo mi být nevolno. Měla jsem bolest břicha, bolest hlavy, vysoké teploty a ospalost. Když jsem byla u doktorky, odebrala mi krev a řekla mi, že mám přijít zítra. Když jsem přišla, řekla mi, že mám mononukleózu. Pak mi řekla, že si mám sbalit a jít do nemocnice. V nemocnici jsem byla 2 týdny a doma 1 měsíc. Potom jsem musela chodit pravidelně na odběr krve. Nakonec jsem se uzdravila.

Terezie, 11 let

Vzpomínám si, že když jsem měl ve čtvrté třídě zlomenou ruku, po operaci jsem neměl úplnou sádku. Soustředil jsem se na to, aby se mi něco nepříhodovalo, a přesto, když jsem byl venku, tak jsem neustále padal. Tenkrát to moc veselé nebylo, ale teď na to vzpomínám s úsměvem.

Jakub, 12 let

2) Představ si: ležíš už druhý týden v posteli – doma, v nemocnici nebo u babičky a už se cítíš lépe, ale do školy ještě nesmíš. Co tak většinou děláš? Čím se bavíš? Kdo tě potěší nebo s tebou vyvede nějakou prima věc, aby ses nenudil/a?

Kdyby se mi toto stalo, tak bych si četla, koukala na filmy v televizi, dodělávala úkoly ze školy, ale asi bych nejvíce spala. Nejvíce by mě potěšila má sestra, kdyby si se mnou přišla popovídat, pohrát anebo bychom dělaly hlouposti. Ale byla bych vděčná za každou návštěvu.

Michaela, 14 let

Poslouchám písničky, čtu si, dělám experimenty, maluju si, hraju si s kočkou, dělám překážky pro králíka, koukám se na film a k tomu si dám dobrotu.

Veronika, 9 let

Někdy čtu, koukám do telefonu, do počítače, hraji hry s babičkou nebo dědou, lechtám dědu, spím, koukám na televizi.

Eliška, 9 let

Většinou si pustím nějaký film, pomáhám doma mamce např. s vařením, píšu si s kamarády, kteří taky nejsou ve škole, doplňuji učivo

Ivana, 14 let

Když jsem nemocná, tak si především čtu knížky, co mám vypůjčené, a když dojdou, tak jdu nějaké sebrat mámě. Nebo taky sleduju seriály, a když mě přestanou bavit, tak jdu pokoušet naši kočku, protože když jí dojde trpělivost, tak je to legrace – ale ty škrábane, co následují, už ne.

Gabča, 11 let

Hraju hry na počítači sám nebo s tatškou, někdy zkusím spát, koukám na televizi nebo hrajeme nějakou společenskou hru.

Vojta, 8 let

Většinou si čtu nebo kreslím. Hraji si v posteli se sestrou s legem nebo s panáčky. Mamka a taťka, někdy i bratr a sestra hrajeme stolní hry.

Kateřina, 9 let

Když jsem nemocná, tak si většinou čtu, koukám na televizi. Hraju na Nintendo Switch a hraju si s legem. Taky si povídám hlavně se svou sestrou Míšou. Ta mě vždycky rozesměje.

Terezie, 11 let

Většinou si čtu nebo poslouchám písničky ve sluchátkách.

Jakub, 12 let

Většinou si doplňuji učivo anebo čtu knížky, které jsem si vypůjčila v knihovně. Občas si hraju se sestrou nebo s mojí babičkou.

Eliška, 11 let

Trocha poezie nikoho nezabije, aneb básnička se nemusí jen přednášet

1. **Přečti si básničku**, a pokud nerozumíš některému slovu, zeptej se rodičů, co znamená.

Daniel Hevier: Zoo(ne)logická zahrada

Pojďte s námi bumtarata, podívat se za zvířata!

Tady máme hrochodýly,
spánkem tráví dlouhou chvíli.
Co to na nás divě zírání?
Nepoznáme kočkopýra?
Obdivujte pávorožce,
jak umí klást nožku k nožce.
Velkolepí pštrososloni
s medvědatly se tu honí.
Želvouni tu kolem plavou –
kdo by nad tím vrtěl hlavou!
V kleci sedí klokanárek –
nenabízejte mu párek!
Kdopak to tu povyk tropí?
Obyčejní zebroopi.
Koukejte se, to je švanda –
k nebi kouká žirafanda.

(Z knihy: Hevier, Daniel. Nevyplazuj jazyk na lva. Vyd. 1. Praha : Albatros, 1986.)

2. Rodiče

Dokážeš určit rodiče všech zvířat, o kterých se v básničce píše? Je někde více možností?

3. Vlastní kříženec

Vymysli si vlastního podivného křížence. Z jakých zvířat vznikl? Jak se jmenuje? Nakresli ho.

4. Dvojverší (*Úkol hodný básníka: pro toho, kdo se na něj cítí nebo chce zkusit básnit*)

Napiš do obrázku dvojverší o svém podivném zvířeti. Bude to takové pokračování Hevierovy básně. Než začneš psát, odpověz si na otázky:

Co se o zvířatech ve dvojverších dozvídáme? – I to tvé by mělo přinášet nějakou informaci.

Rýmuje se báseň? O jaký druh rýmu jde? *Střídavý (abab)*, *sdužený (aabb)*, *obkročný (abba)*, *přerývavý (abcb)*

Mysli na to, že každá báseň má svůj rytmus. Ten je dán počtem slabik v jednotlivých verších, který se pravidelně opakuje. Je nějaká pravidelnost v této básni? Pokud ano, je nutné ji dodržet.

5. Své dílo přines (nebo vyfoť a pošli) do knihovny.

Z obrázků a dvojverší uděláme v knihovně malou výstavu.

Vybráno z knihovního fondu

Fascinující lidské tělo

Odporná fakta

Když kýcháte, vzduch, co vám vychází z nosu, sviští rychlostí 160 kilometrů za hodinu – ještě rychleji, než jezdí auta na dálnici.

Věřili byste tomu? Tři roky svého života strávíme na záchodě.

Kdykoli mluvíte nebo žvýkáte, vypadávají vám z uší kousíčky ušního mazu. Naštěstí jsou tak malé, že nejsou vidět.

Kdybyste si mohli sáhnout na mozek, byl by na omak jako želé.

Kdyby se dospělý člověk svlékl z kůže a vyžehlil ji do rovna, byla by asi tak velká jako prostěradlo na jednu postel.

Vaše kůže možná vypadá a je na omak hladká, ale ve skutečnosti je pokryta hrbolky a drdolky, brázdami a žlábkami, ve kterých se schovávají miliardy hmyzu. Ble!

Vlasy rostou rychleji v noci a taky v létě – je to divné, ale je to tak!

Napadlo vás někdy, k čemu je vlastně obočí? Pomáhá proti tomu, aby vám do očí kapal pot.

Když je vám zima, máte husí kůži a zježí se vám chlupy. Zadržuje se tak vzduch, což pomáhá udržovat vaši tělesnou teplotu.

Když vidíte někoho, koho máte rádi, srdce vám bije rychleji a taky se vám zvětšují panenky.

Každý desátý člověk je levák. U kluků bývá leváctví častější než u holek.

Jestliže jste leváci, tak vám nehty na levé ruce rostou rychleji než na pravé, a pokud jste praváci, nehty na pravé ruce vám rostou rychleji než na levé.

Pokud si okusujete nehty, tak vás varuju! Pod nehty se skrývá víc bacilů než pod záchodovým prkýnkem.

Každý rok se vám zdá asi 1000 snů. Většinu z nich zapomenete.

Krávy umějí spát ve stoje, ale sny se jim zdají jenom vleže.

Mozek vám přestane růst v patnácti letech.

Nos a uši vám rostou po celý život!

Vaše oči jsou po celý váš život stejně velké – proto mají mimina taková obrovská kukadla.

Zkuste jíst pocukrovanou koblihu a neolizovat si při tom rty. Je to těžké, protože vaše tělo instinktivně uklízí nepořádek.

Jak se cítíte po záchvatu smíchu? Měli byste se cítit lépe, protože smích uvolňuje tělo a je hrozně zdravý.

Francesca Simonová: Darebák David a tělo

Co lidské tělo zvládne

Tvůj mozek obsahuje více než 100 miliard nervových buněk. Každá nervová buňka je spojená s tisíci jinými. Když získáváš nové znalosti a dovednosti, nervové buňky si vytvářejí nová spojení.

Učíme se pomocí pokusů a omylů. Dítě vezme do ruky chrastítko a zjistí, že hračka třesením vydává zvuk.

Učíme se na základě zkušenosti. Pamatujeme si, kterým klíčem odemkneme dveře, a nemusíme pokaždé zkoušet každý klíč ve svazku. Učíme se také napodobováním druhých.

Paměťová hra

Představ si, že si potřebuješ zapamatovat šest věcí, které máš koupit. Vymysli si příběh, který věci spojuje, a tím si seznam zapamatuješ.

Mám koupit:

párky

poštovní známky

šampon

čokoláda

komiks

přání k narozeninám

1. Chceš si dát k jídlu párek, ale párky jsou polepené poštovními známkami.
2. Známkami umyješ šamponem.
3. Potom se párky promění v čokoládu. Jíš čokoládu a čteš si komiks.
4. Nakonec z komiksu vypadne přání k narozeninám.

Jak to, že ... lidské tělo zvládne tolik věcí

Z činnosti knihovny

Bohužel, vlivem koronavirové pandemie byla i naše knihovna většinu času uzavřena. Z tohoto důvodu se v roce 2020 nemohly uskutečnit žádné plánované akce, jako například besedy se školami, Bookstart a tvořivé dílničky s mrňousky nebo čtenáři velmi oblíbená Noc s Andersenem či Pasování prvňáčků na čtenáře.

Přesto se v knihovně po celou dobu pilně pracovalo. V první vlně knihovnice šily roušky, které se rozvázely po měsíce do vytvořených „rouškobudek“. Na každém oddělení probíhala velká revize fondu, vyřazování, stěhování a přebalování knih.

Při druhé vlně byla knihovna otevřená – neotevřená. Čtenáři dovnitř sice neměli, ale knihy si mohli vybrat přes internet a pak si je vyzvednout v knihovnickém okénku

Čtenáři mohli vracet knihy do biblioboxu před oddělením pro dospělé. Ty pak

putovaly na pět dní do karantény, speciální místnosti k tomu vytvořené. Pro účinnou dezinfekci knih i knihovnických prostor se zakoupil ozónový generátor.

V průběhu nouzového stavu vznikl projekt „Čteme pro radost“, kdy různé strakonické osobnosti, včetně několika knihovnic, četly dětem pohádky. Videá z těchto čtení jsou umístěna na webu knihovny, Fb i Youtube.

Provoz knihovny se začíná vracet k normálnímu chodu. Čtenáři si mohou půjčovat knihy tak, jak byli zvyklí, pouze i nadále dodržujeme přísné hygienické podmínky.

A už proběhly i první akce. Tou největší bylo Pasování prvňáčků na čtenáře. Rytíř v roušce pasoval 201 malých záčků na rytíře řádu čtenářského. Všichni pasování obdrželi kromě pasovacího dekretu i knížku pro prvňáčka, kterou si kromě nich nikdo jiný nemůže koupit.

Točená zmrzlina

Víš, co jíš?

Točená zmrzlina

Jak se vyrábí šizená točená zmrzlina?

Tonda Zahradka zbožňuje ovocnou točenou zmrzlinu. Nejraději si dává jahodovou u zmrzlináře pana Mráze. Ta vždy chutná po čerstvém ovoci a smetaně. Ale pan Mráz je moc líný vyrábět poctivou zmrzlinu. Kupuje si proto zmrzlinový základ v prášku, který je ze sušeného mléka, sušených vajíček, spousty cukru, z náhražek chuti a vůně ovoce a dalších látek, které se postarají o správný tvar a trvanlivost zmrzliny. Tento prášek pan Mráz smíchá s vodou ve správném poměru, scedí hrudky a nalije směs do stroje, který zmrzlinu udělá za něj. Místo výroby čerstvé zmrzliny prostě jen zmáčkne tlačítko start a může zase odpočívat. Co myslíte, je lepší si v létě dát chemický prášek smíchaný s vodou, nebo zmrzlinu z čerstvého a zdravého ovoce?

Jde to i zdravěji!

Malinový sorbet

Na 4 porce

- 500 g mražených malin
- 100 ml vody
- 100 g třtinového cukru
- 1 citron
- 1 hrst máty nebo meduňky

Postup

- V kastrolku přivedeme vodu k varu, nasypeme do ní třtinový cukr a mícháme, dokud se úplně nerozpustí. Odstavíme z ohně a necháme vychladnout.
- Maliny necháme trochu rozmraznout (asi 20 minut), přidáme cukrovou vodu, šťávu z citronu a pořádně promixujeme tyčovým mixérem.
- Chceme-li sorbet bez pečiček, propasírujeme malinovou hmotu přes cedník.
- Do malin můžeme zamíchat nadrobno nasekanou mátu nebo meduňku.
- Přelijeme do plastové nebo nerezové nádoby a vložíme do mrazáku.
- Každou půlhodinu sorbet znovu promixujeme, aby zůstal hladký, bez krystalků ledu.

Pavla Šmikmátorová: Víš, co jíš? Dětská kuchařka bez nebezpečných éček a chemie

Salát s paprikou a quinoou

Ještě zdravější než ovocná zmrzlina je ale zeleninový salát. A k osvěžení se výborně hodí, je-li studený. Další výhodou je to, že existují i saláty teplé. Můžete vyzkoušet například tenhle recept – ať už jeho vychlazenou podobu (pro horké dny), nebo teplou.

Salát s paprikou a quinoou

Tenhle zdravý salát obsahuje spoustu barevných přísad. Quinoa jsou zdravá semínka s vysokým obsahem proteinů a vlákniny. Pokud quinou neseženete, můžete použít kuskus.

Na 4-6 porcí:

- 3 žluté papriky, zbavené semínek a nakrájené
- 1 středně velká červená cibule
- 2 cukety překrojené napůl a nakrájené na plátky
- 225 g malých růžiček kvěťáku
- 12 cherry rajčátek
- 2 lžíce olivového oleje
- sůl a čerstvě namletý černý pepř
- 125 g quinooy
- 300 ml zeleninového vývaru
- hrst rozsekaných listů bazalky
- hrst rozsekaných listů petržele

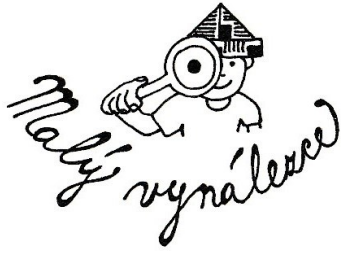
Postup:

Přehřejte troubu na 200 °Celsia – stupeň 6.

1. Nechte zeleninu péct v troubě 20 minut. Zatímco se peče, nasypete quinou do sítka a pod kohoutkem ji propláchněte. Když to neuděláte, může se stát, že bude hořká.
2. Vyklopte quinou do hrnce a přidejte špetku soli. Na mírném ohni promíchejte 1 minutu, aby se vypařila voda a quinoa se trochu opražila.
3. Nalijte do hrnce zeleninový vývar a přiveďte k varu. Stáhněte teplotu, přikryjte pokličkou a vařte na mírném ohni 15 minut.
4. Odstavte z plotny a nechte 5 minut stát pod pokličkou. Tento krok je velice důležitý, protože díky němu bude quinoa nadýchaná - ne rozmočená.
5. Přendejte quinou do velké mísy a načechrejte ji vidličkou. Přidejte opečenou zeleninu a čerstvou bazalku a petržel. Salát můžete podávat teplý i studený.

Tak chutná duha – dětská kuchařka

Návod na výrobu třaslavého mozku

Pozor na nepořádek! Oblečte si své nejstarší šaty, rozprostřete si pod sebe noviny a připravte si mop na důkladný úklid!

Já mozek vždycky pořádně zmáčknou, abych zjistil, jestli obsahuje dost vody. Zdravý mozek by měl být stejně vodnatý jako brambora – tedy asi z 80 procent.

Co budete potřebovat?

Lidský mozek (jestli po ruce žádný nemáte, budete potřebovat tohle)

- Sůl
- Rozpustné bramborové lupínky
- Lžičku na míchání
- Dva velké igelitové pytlíky (nejlépe ty s uzavíracím mechanismem nahoře)
- Kuchyňskou váhu
- Odměrku
- Červené potravinářské barvivo (není nutné)

Co uděláte?

1. Odvažte 175 gramů bramborových lupínek a dejte je do pytlíku.
2. Přidejte 400 gramů soli.
3. Nalijte dovnitř 600 ml horké vody z kohoutku – pozor! Horkou vodou se můžete opařit!
4. Klidně přidejte i pár kapek krve... tedy pardon, červeného potravinářského barviva. Tím dáte svému mozku nádhernou růžovou barvu. Pozor, potravinové barvivo může potřísnit vaše ruce i šaty.
5. Vsuňte pytlík s mozkovou směsí do druhého pytlíku – díky umělé krvi vypadá nádherně odporně. Promačkávejte tu odpornou patlanici v pytlíku, dokud se dokonale nepromíchá.
6. Co se stane?

Gratuluji! Držíte něco, co na dotek připomíná pravý mozek a váží asi tak stejně. Zkuste hmotu uplácat do podoby mozku a nabídněte ostatním členům rodiny, ať si taky sáhnou.

Lidský mozek váží asi 1 280 gramů. Čerstvý mozek je díky krvi, kterou obsahuje, červenorůžový. Déle uleželé mozky získávají tu dobře známou šedavou barvu díky miliardám nervových buněk neboli neuronů. Právě ony tvoří důležitá spojení v mozku a vám dovolují myslet ...

Vsaďte se, že to nevíte!

Čerstvý mozek páchne jako sýr s modrou plísní. Jestli chcete být opravdu dokonalí, dejte kus modrého sýru i do mozkové směsi. Chcete-li se dotknout dalšího mozku, použijte plodnici velké houby. Je to podobně odporný pocit jako píchání do mozku.

Protáhněte si šlachy

Co budete potřebovat?

- Svou vlastní ruku i se všemi prsty (můžete si je spočítat, že jsou všechny na svém místě)
- Stůl
- Propisku nebo tužku

Co uděláte?

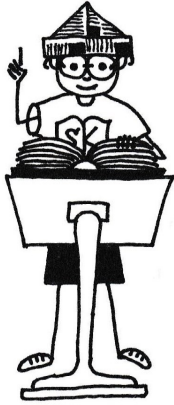
- Předstírejte, že máte místo ruky obrovského odporného pavouka. Dotkněte se desky stolu konečky prstů.
- Ohněte prostředníček dolů. Možná si budete muset pomoci druhou rukou. Pak dejte do ohybu prstu tužku.
- A teď přijde to nejtěžší. Začněte od palce a zkuste postupně zvednout z desky stolu jeden prst po druhém.

Co se stane?

Jejda, nedokážete zvednout prsteníček (to je čtvrtý prst). Myslíte, že vám znehybněl prst do konce života? Pravděpodobně ne. Svaly se na kosti napojují prostřednictvím tuhých úponů zvaných šlachy. Když se sval stáhne, přitáhne k sobě přes šlachy i kost. My zkušení lékaři víme, že prostředníček a prsteníček ovládá stejná šlacha. Když tedy šlacha přitahuje jeden z prstů, nemůže zároveň v opačném směru pohybovat druhým.

Nick Arnold: Lidské tělo : experimenty, Děsivá věda

Test

Jak bacit bacila

1. Když virus nebo bacil vidí, jak všichni kamarádi pijí z jedné sklenice, tak

- si klidně dál čte noviny.
- si jde sbalit svých pět švestek a chystá se na přesun do dalšího těla.
- se zamyslí, jestli je dneska středa.

2. Proč si před jídlem myjeme ruce?

- Aby maminka měla také nějakou radost.
- Aby Vrnimroukovi protentokrát zhasla naděje, že se vám nastěhuje do krku.
- Aby přestalo pršet.

3. Proč nám v ordinaci berou krev?

- Aby měl pan doktor hezky barevnou náplň do zkumavek.
- Aby sestřička měla nějakou zábavu.
- Aby se někdo konečně pořádně podíval na to, kdo v nás (nezván) bydlí.

4. Proč je dobré jíst čerstvé ovoce a zeleninu?

- Aby už konečně začaly prázdniny.
- Abychom posílili naše tělo.
- Aby si Mlhoun mohl v klidu dát dvacet.

5. Proč nechodíme do tělocvičny s nachlazením?

- Abychom virům a bacilům neposkytli vhodný prostor pro přesuny do kamarádů a abychom se příliš neunavili a neusnadnili tak těm potvorám vítězství.
- Aby áčáci taky jednou vyhráli ve vybíjené.
- Abychom neměli příliš atletickou postavu.

6. Jak snižujeme počet virů a bacilů v tramvajích?

- Dáme jim pár facek.
- Přemlouváme je laskavými slovy, aby vypadli.
- Otevřeme okno a oni odpálí sami.

7. Proč nekýcháme na kamarády, nýbrž do dlaně či kapesníku?

- Protože si v dlani hodláme otevřít malé bacilové safari.
- Chceme pochytat co nejvíce vyletujících virů a bacilů, zavřít je do zavařovací láhve a vycvičit pro bleší cirkus.
- Nejsme žádní hulváti a nechceme nikoho nakazit.

8. Proč s nastydnutím raději nejdeme do školy a alespoň jeden den prospíme?

- Protože stejně prší.
- Protože jsme líní.
- Protože potřebujeme klid na překonání útoku virů či bacilů.

9. Kde nejraději vysedávají viry způsobující žloutenku?

- Na záchodě jako slepice na hřadě.
- Na žirafím krku.
- Na verandě.

10. Proč nás rodiče vodí na očkování?

- Aby nám trochu sklaplo.
- Aby se do nás nenastěhovaly ty nejobornější nemoci.
- Abychom se ulili z vyučování.

11. Proč si musíme důkladně očistit odřeninu nebo jinou otevřenou ránu?

- Protože neradi jezdíme bílým autem.
- Protože krev je nehezky červená.
- Protože je to otevřená brána do těla, která láká všechny viry i bacily k návštěvě.

Krolluperová Daniela: Jak bacit bacila?

Správné odpovědi: 1b; 2b; 3c; 4b; 5a; 6c; 7c; 8c; 9a; 10b; 11c

Najdi 10 rozdílů

třetí žalud vpravo, malý hříbeček, čára na dýni, díra na dýni, lístky na listku nad žaludy
hříbkem a dýní, 4 krát žilky na listku nad žaludy, list u hříbku, větvička mezi

Zábavné okénko

Veverka sedí na stromě a louská oříšky. Rozlouskne první – stříbrné šaty. Rozlouskne druhý – zlaté šaty. Rozlouskne třetí – diamantové šaty. Veverka se rozpláče, schoulí se na větvičku a vzlyká: „Já se kvůli té hloupé pohádce snad nikdy nenajím!“

Šestiletý synek přiběhne za maminkou s brekem, že ho jeho malá sestřička tahá za vlasy. Maminka mu vysvětluje: „Přestaň brečet. Ona je ještě malá a neví, že tahání za vlasy bolí.“ Synek odejde a za chvíli je zase slyšet pláč. Maminka doběhne do pokoje a uvidí příšerně ubrečenou holčičku. Synek se na maminku nevinně podívá a říká: „Tak, a teď už to ví.“

Sejdou se zvířátka v džungli a lev povídá: „Jsem rád, že jsme se tu sešli.“ A žába hned opakuje: „Jsem ráda, že jsme se tu sešli.“ Lev: „Uděláme si výlet.“ Žába zase opakuje: „Uděláme si výlet.“ Lev se naštvě a povídá: „A ta zelená příšera nikam nejede.“ Nato žába: „Chudák krokodýl, tak se těšil.“

Kocour před všemi zvířátky přednáší na vesnici bilanci nehodovosti za loňský rok a říká: „Minulý rok bylo v naší vsi přejetu neopatrnými řidiči dvacet šest koček... Mohla by ta myš vzadu laskavě přestat s potleskem?“

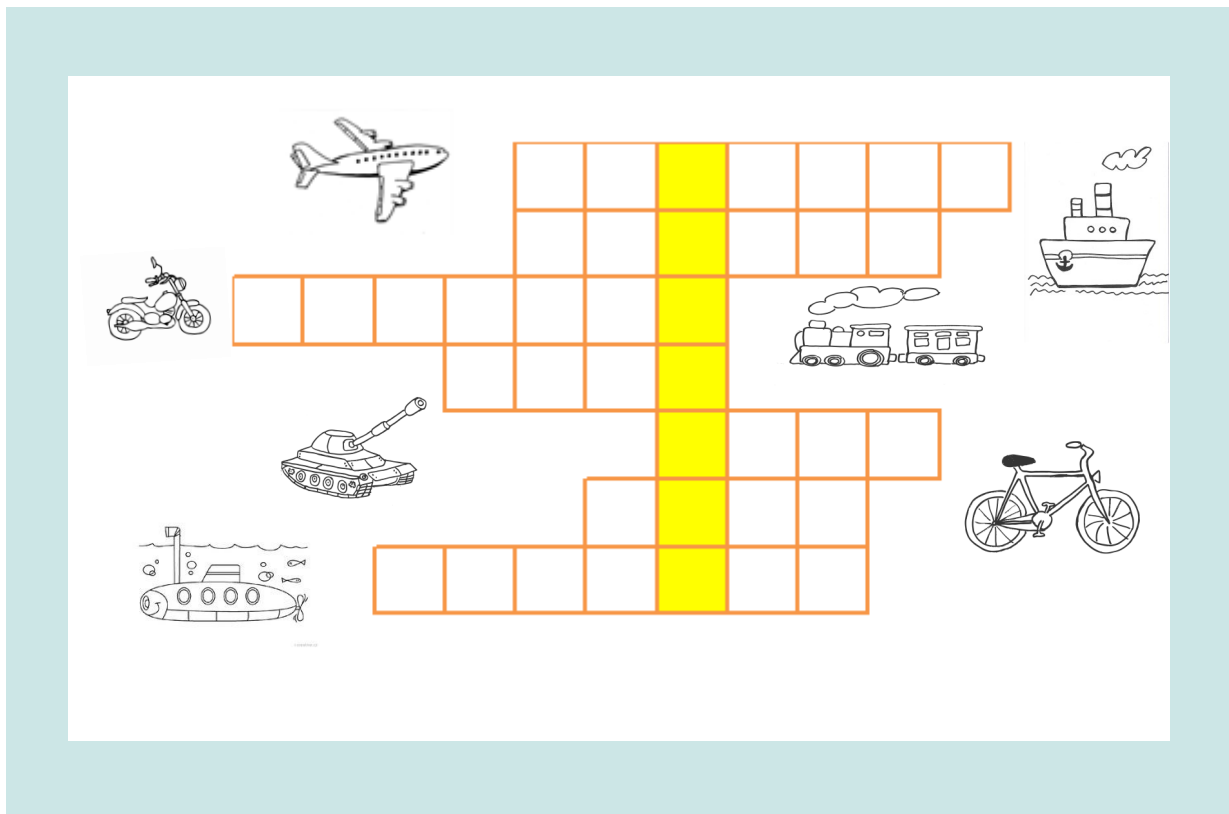
„Stejně mi něco na té historce s čápem nesedí,“ rozumuje Kristýnka. „A co ti na ní vadí?“ vyzvídá Ivánek. „Čápi přece odlétají v zimě na jih, a jen se zeptej, kolik lidí se narodilo v zimě.“

Medvěd jede z kopce na motorce, za sebou veze ježka a ptá se ho: „Tak co, bojíš se?“ Ježek na to: „Nebojím!“ Druhý den si to vymění. Ježek řídí a ptá se medvěda? „Tak co, bojíš se?“ „Nebojím!“ odpoví medvěd. „No, ale měl bys, protože nedosáhnu na brzdy!“

Kovboj vltne do salonu a zařve: „Kdo mi ukradl koně, ať se okamžitě přizná, nebo udělám to, co můj strýc před 50 lety.“ Chvíli je ticho a pak jeden z hostů povídá: „Máš ho za rohem.“ Pak mu to nedá a zeptá se, co že to vlastně strýc udělal. Kovboj na to: „Šel domů pěšky...“

Jak se řekne slovensky kočka? Mačka. Jak se řekne slovensky koťátko? Mačkátko.

Hádanky a luštění

Hádanky:

Dvě kukačky vedle sebe sedí, jedna druhou nevidí. Co je to?

150

Přišla kmotra po večeri, stoupla si u našich dveří. Neuhne, když pes zašteká, jenom kohouta se leká.

151

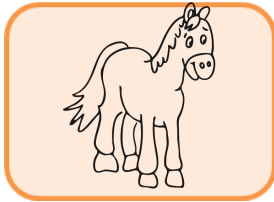
Za tmy tmoucí vstala víla, plnou hrstí perly sila. Měsíc viděl, nepověděl, hvězdy znaly, pohlídaly, slunce vstalo, posbíralo.

152

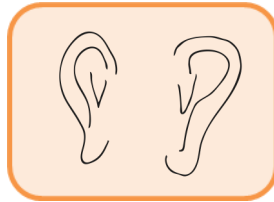

English cool, not at school

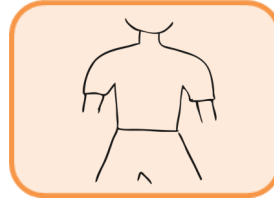
horse

ears

body

tail

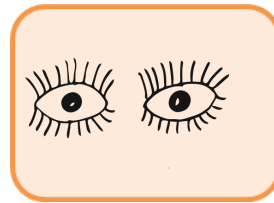
muzzle

grass

eyes

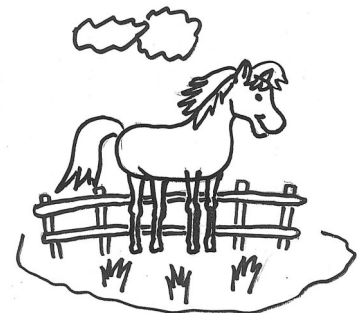
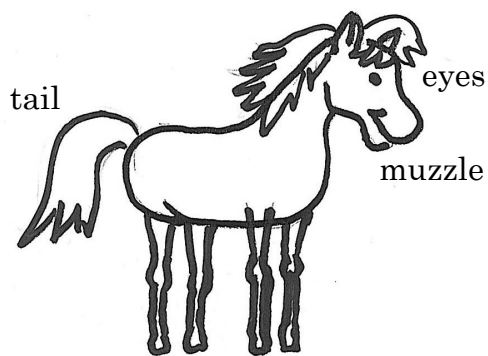
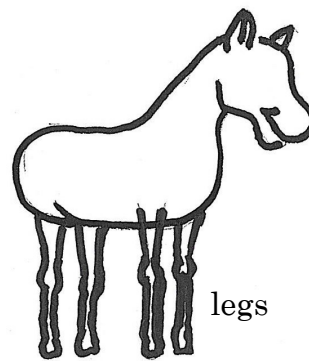
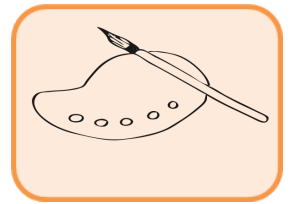

legs

You can draw a horse

draw

LIDUŠKA, Lída, Lidka, Milka! Lidu milá, lid milující

SVATÁ LUDMILA

Máte babičku Ludmilu? Pokud se vaše babička jmenuje jinak, nevadí. Svatá Ludmila je patronkou všech babiček, ať se jmenují jakkoli. Je totiž první významnou českou babičkou. Jejími vnuky byli svatý Václav a jeho bratr Boleslav, slavná přemyslovská knížata.

Asi víte, že je to poněkud krvavá historie, co také čekat v raném středověku. Ludmilu nechala uškrtnit její snacha Drahomíra, matka Václava a Boleslava. A Boleslav pak nechal Václava probodnout mečem. To bývalo tehdy v politice zvykem. Šlo hlavně o to, kdo bude vládnout, ale i o šíření nového náboženství. Můžete si ten příběh přečíst ve spoustě knížek, které máme v knihovně (třeba *Obrázky z českých dějin a pověstí* nebo *České dějiny očima psa*).

A když už jsme u toho čtení: svatá Ludmila byla první českou učitelkou čtení. Málokdo v těch dávných dobách uměl číst. Školy ještě neexistovaly, a tak Ludmila učila svá vnoučata sama. Jejím nejlepším žákem nebyl nikdo jiný, než svatý Václav.

Jestli se vám nechce číst, můžete se vypravit po našem okrese na malou pouť svaté Ludmily (slovo pouť totiž pochází ze slova putovat). U Volyně stojí boží muka zasvěcená sv. Ludmile, v Kapsově Lhotě je jí zasvěcená kaple a v Zadních Zborovicích kostel. Komu to nestačí, může se vypravit na Tetín u Berouna, kde se koná 17. – 20. září velká národní pouť zasvěcená první české světici.

Literární okénko

Začátky slavné divadelní dvojice Š+G

Představte si narvanou tramvaj, kde stojí jeden cestující vedle druhého, všichni taktak lapají po dechu, ale najednou někdo začne zpaměti přednášet úryvek z povídky a ostatní se rozesmějí nebo dokonce i napovídají další věty:

... Stará paní na nás ukázala prstem a pištěla: "Darebáci, starýho člověka nepustí sednout." Upozornil jsem ji jemně, že celou cestu stojím na jedné noze, a ještě ne na své. "Stojí, stojí, ale kdyby seděl, stejně by nepustil, já je znám," vřeštěla ta paní a udeřila Jónu deštníkem. "Osobo, netlučte toho hochu," zastal se nás solidní pán, "vždyť to na něm zanechá následky." "Vás asi tloukli denně," obořila se na něj dáma...

Tohle můžete zažít možná ještě dnes, po více než padesáti letech od doby, kdy byla ta slova napsána a zazněla z jeviště. Napřed ve studentském klubu, později v malém pražském divadélku jménem Semafor. Povídka se jmenuje "Moje jízda tramvají" a její autoři byli tehdy ještě velice mladí, a přece už známí a slavní. Jmenovali se Miloslav (Slávek) Šimek a Jiří Grossmann - Š+G.

Hlášky z jejich Návštěvních dnů a jiných her doslova zlidověly. Napomohlo tomu vydání některých výstupů na gramofonových deskách a také uvedení v televizi. To bylo na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století, kdy byly vysílány jen dva večerní programy, a tak celý národ se díval na to samé. Druhý den už to všichni znali, povídali si o tom, a když něco z toho bylo otištěno třeba v časopisu nebo dokonce v knížce, bylo zvykem si to opsat a půjčovat si to s kamarády. Legračních povídek Š+G vzniklo kolem sedmdesáti, divadelních představení patnáct, a to přitom spolupráce těchto dvou kamarádů trvala jen něco málo přes deset let. Ne, že by se potom rozešli, ale bohužel je rozdělila nemoc a předčasná smrt Jiřího Grossmanna, teprve třicetiletého.

Když ti dva spolu vystupovali a dělali si jeden z druhého legraci, působili dojmem, že se přátelí už od útlého dětství. Tak byli sehraní. Ve skutečnosti se seznámili až v době vysokoškolských studií. Hned od první chvíle si ale rozuměli - a bylo to nejspíš tím, jak podobné měli zájmy a zázemí. Oba měli umělecky založené rodiče, ve škole dobré učitele, Slávek i výborné vedoucí ve skautském oddílu. Viděl v nich svůj velký vzor, vystudoval pedagogiku a sám se pak také po několik let mládeži věnoval. Později si z legrace říkal „pedagog ve výslužbě“. Jeho výrazný hlas, dokonalá výslovnost, brýle, sako, kravata, to vše se hodilo i k jeho divadelním výstupům, naoko vážným - a tím ještě více humorným.

Jirka chodil hlavně mezi fotbalisty a muzikanty, naučil se hrát na několik hudebních nástrojů a uměl i pěkně zpívat. Toho později využil v divadle a napsal pro sebe i pro naše přední zpěváky a zpěvačky přes devadesát písňových textů, známých dodnes - třeba "Drahý můj", "Jako kotě si příst" nebo "Závidím". Na jevišti působil skromným a dobrosrdečným dojmem a podle pamětníků (např. ve vzpomínkách v knížce „Historie klubu Olympik“) takový skutečně i byl.

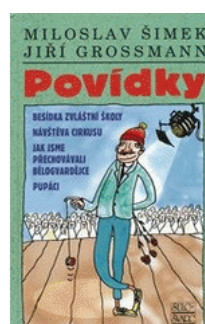
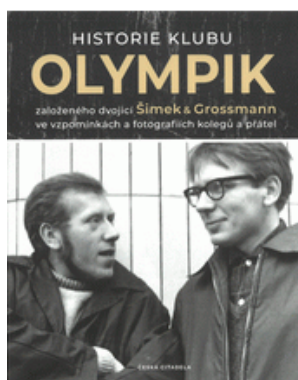

Slávek se narodil v roce 1940, Jirka o rok později. V těch časech, bez televize, počítačů a mobilů, se děti bavily hlavně sportem, výpravami do přírody a tábořením, ale klidně i obyčejným potulováním a pozorováním okolí. Nejezdila ještě skoro žádná auta, bylo bezpečno a kolem domů se to mládeží jen hemžilo. Doma se hodně četlo, vyprávělo, poslouchal se rozhlas, někdy se rodina vypravila do kina. Kdo bydlel v domku, ten pomáhal rodičům na zahrádce. Někdo rád, někdo možná i nerad, ale bralo se to jako samozřejmost. Slávkovi v tom pomáhal jeho kamarád Vašek, protože si oba kluci přáli mít to už rychle všechno hotovo a získat tak více času pro sebe.

Asi nejlepší na té době bylo to, že si skoro každý dovedl zábavu a různé legrace sám vymýšlet. A tak vytvoření komické divadelní dvojice bylo jen pokračováním toho, co si Slávek a Jirka říkali pro vlastní obveselení mezi sebou. Na jejich výstupech to bylo znát a je to i důvod toho, proč se na ně pořád ještě s láskou vzpomíná. Obecenstvo se rádo přidávalo ke kamarádké atmosféře v sále, každý si tam připadal jako doma mezi svými. Bylo jedno, jestli se hraje zrovna odpoledne pro děti, nebo večer pro dospělé.

Co přidat na závěr? Třeba ukázkou z toho, jak si Slávek s Jirkou dělali legraci z dětských her a soutěží. Zkuste si podle jejich potouchlých rad zahrát třeba na náhodu - sejděte se na rovném plácku a začněte se velmi zvolna procházet. Kdo první upadne, vyhrál a stal se králem náhody. Můžou se k vám přidat i rodiče a budou jistě rádi, jak si slušně hrajete : o)

Alena Hrdličková

Tip na výlet - Skrýchov

Po stopách zajímavých osobností – Sestry Blažkovy

Skrýchov u Opařan je malá vesnička v okrese Tábor. 20. ledna 1878 se zde narodily sestry Josefa a Růžena Blažkovy. Holčičky byly srostlé v pánvi. Dvojčata, která jsou srostlá ve stejných partiích těla, se nazývají siamská dvojčata. Z hlediska statistiky připadají jedna siamská dvojčata na každých asi 50 tisíc porodů (Wikipedie).

Sestry Blažkovy se ale svému nelehkému osudu nepoddaly. Proslavily se po celém světě – dobyly Ameriku. Učily se kromě jiného francouzsky a německy, ale také hrát na xylofon, na housle a zpívat. Už v jedenácti se staly mediálně slavnými a posléze začaly vystupovat s uměleckým programem nejen v českých divadlech, ale i v Paříži, která jim otevřela cestu do USA.

Povahově byla každá jiná. Jistě pro ně bylo velmi nelehké spolu být neustále. Snažily se odlišit alespoň vizuálně. Josefa si dala obarvit vlasy na červeno, kdežto Růžena si ponechala tmavé. Růžena se stále smála a Josefa byla zlostná a svárlivá. Velkým tajemstvím je obestřeno jejich mateřství. Růžena se stala matkou – vlastně anatomicky obě. Přivedly na svět zdravého chlapce Františka, který s nimi později vystupoval na jevišti.

Po 1. světové válce odjely na turné do USA. Bohužel jedna z nich vážně onemocněla, dostala zápal plic, a jak to u těchto případů bývá, zemřely obě najednou – 30. března 1922 ve věku 44 let.

Kdo si chcete projít místa, kde sestry vyrůstaly, představovat si jejich dětské hry a každodenní život, vydejte se do Skrýchova. Je to malá vesnička s udržovaným parčíkem s kamennou zvoničkou zapsanou na seznam kulturních památek. Skrýchov je od Strakonice vzdálen 62 km - necelá hodinka jízdy autem.

16 km od Skrýchova je Bechyně, kde se můžete občerstvit a věnovat dalším aktivitám. Bechyně je lázeňské městečko, kde je toho spousta k vidění. Doporučila bych Duhový most, který je od roku 2014 národní kulturní památkou a je zajímavý tím, že po něm jezdí vlaky i automobily. Po dobu průjezdu vlaku je zastavena silniční doprava přejezdovým zabezpečovacím systémem bez závoje, jako by šlo o železniční přejezd. Opačný směr není průjezdem dotčen.

Markéta Knížková

Zdroj fotografie: městobechyně.cz

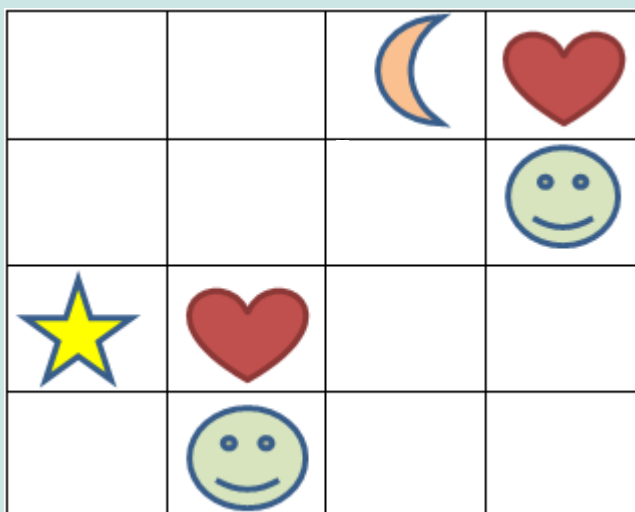
Obsah

Kamarád vás vítá	2
Anketa	3-6
Trocha poezie	7
Vybráno z knihovního fondu	8-10
Z činnosti knihovny	11
Kuchařské okénko	12-13
Malý vynálezce	14-15
Test	16
Najdi 10 rozdílů	17
Zábavné okénko	18
Hádanky a luštění	19
English cool, not at school	20
Literární okénko	22-23
Tip na výlet	24
Obsah	25
A něco navíc	26

Luštěnka na způsob sudoku

V každém řádku i sloupci musí být každý symbol pouze jednou.

KAMARÁD

Časopis pro děti a jejich rodiče

Číslo 63

Vydává oddělení pro děti Šmidingerovy knihovny Strakonice

září 2021

ZDARMA

Sestavily: Blanka Auterská, Marcela Rejková, Alena Hrdličková, Tereza Machková,
Markéta Knížková

Ilustrace a grafika: Ivana Jonová, Jaroslava Vokáčová, Markéta Knížková

